

มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๙) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องไว้วินิจฉัย ส่วนคำขอให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรีนั้น เห็นว่า ปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคสอง จึงให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรีนับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

๓. คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้อง

สมเด็จพระสันตะปาปา ฟรานซิส ได้ดำรงตำแหน่งผู้นำของรัฐบาลกัมพูชา ไม่มีสถานะตามกฎหมายที่สามารถกระทำการอันก่อให้เกิดผลผูกพันทางนิติสัมพันธ์ระหว่างรัฐได้ นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศกำหนดขั้นตอนมาตรฐานเฉพาะกระบวนการที่เป็นทางการเท่านั้น การเจรจาในลักษณะสายตรงระหว่างผู้นำหรือสายด่วนผู้นำ (Leader to Leader Hotline) เป็นวิธีการเจรจาอย่างไม่เป็นทางการที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก การสนทนาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ เป็นเพียงการพูดคุยระหว่างผู้ถูกร้องกับสมเด็จพระสันตะปาปา เกี่ยวกับการแก้ปัญหาตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา ในฐานะที่สมเด็จพระสันตะปาปา เป็นผู้มีส่วนสำคัญทางการเมืองของกัมพูชาและรู้จักกับผู้ถูกร้องมาก่อน ผู้ถูกร้องมีเจตนาเจรจาต่อรองเงื่อนไขเพื่อให้สถานการณ์คลี่คลายลงโดยใช้คำพูดเชิงจิตวิทยาเพื่อโน้มน้าวให้สมเด็จพระสันตะปาปา ช่วยแนะนำหรือเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ การเรียกสมเด็จพระสันตะปาปา ว่า “Uncle” เป็นการแสดงความเคารพในวัยวุฒิต่อผู้เจรจาตามมารยาททางสังคม ส่วนถ้อยคำที่ว่า “อยากได้อะไรก็ให้ท่านบอกมาได้เลยคะ เดี่ยวจะจัดการให้” เป็นเพียงเจตนาที่ต้องการให้ผู้เจรจาเสนอเงื่อนไขหรือความต้องการออกมาก่อน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการเจรจาเชิงผลประโยชน์ (Principled Negotiation) โดยการใช้เทคนิคสำคัญคือการตั้งคำถามเพื่อค้นหาความต้องการที่แท้จริง (Interest - Based) ในลักษณะไม่โจมตีจุดยืนของผู้เจรจา แต่มุ่งทำความเข้าใจความต้องการที่อยู่เบื้องหลังและผู้ถูกร้องไม่มีเจตนาดำเนินการตามเงื่อนไขที่เสนอมาทุกกรณี สำหรับถ้อยคำที่กล่าวถึงแม่ทัพภาคที่ ๒ ว่าเป็น “ฝั่งตรงข้าม” นั้น ผู้ถูกร้องใช้เทคนิคการเจรจาที่แบ่งแยกปัญหาออกจากตัวบุคคล ไม่ได้เป็นการตำหนิติเตียนในทางลบหรือแสดงให้เห็นว่าแม่ทัพภาคที่ ๒ เป็นฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลไทย โดยผู้ถูกร้องจำเป็นต้องสื่อสารเพื่อแยกบทบาทฝ่ายบริหารออกจากฝ่ายความมั่นคง เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจที่อาจนำไปสู่การเปิดการเจรจาในระดับทางการต่อไป นอกจากนี้พยานหลักฐานของผู้ร้องเป็นบทสนทนาที่ได้มาจากการบันทึกเสียงหรือการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยปราศจากความยินยอมจากคู่สนทนาและเป็นบทสนทนาในภาษาต่างประเทศซึ่งยังไม่ได้มีการแปลหรือรับรองความถูกต้องจึงไม่อาจรับฟังได้ และการกำหนดนโยบายระหว่างประเทศเป็นกิจการของฝ่ายบริหารโดยแท้และต้องได้รับการตรวจสอบทางการเมืองเท่านั้น การเจรจากับสมเด็จพระสันตะปาปา แม้จะมีข้อโต้แย้งว่าอาจมีถ้อยคำบางส่วนที่ไม่เหมาะสม แต่ผู้ถูกร้องยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และได้นำเสนอสาระสำคัญของการเจรจามาแจ้งแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดโดยไม่ปิดบัง ผู้ถูกร้องไม่มีการกระทำหรือเจตนาที่จะทำให้ประเทศต้องเสียเกียรติภูมิหรือผลประโยชน์ของชาติ และไม่ได้ทำให้ประเทศได้รับความเสียหายหรือเสียผลประโยชน์

๔. สรุปคำเบิกความพยาน

๔.๑ นายฉัตรชัย บางชวด เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้ถ้อยคำว่าการสนทนาของผู้ถูกร้องกับสมเด็จพระสันตะปาปา เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ เนื่องจากผู้ถูกร้องแจ้งสรุปผลการหารืออย่างไม่เป็นทางการต่อที่ประชุมฝ่ายความมั่นคงกลุ่มเล็ก อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องไม่ได้แจ้งรายละเอียดการหารือตามข้อความในคลิปเสียง พยานทราบเรื่องคลิปเสียงในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๘ และไม่ทราบ

เจตนาที่แท้จริงของผู้ถูกร้อง ปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้นำระดับโลกของประเทศมหาอำนาจมีการพูดคุยทางโทรศัพท์กันเป็นเรื่องปกติ และการทำงานด้านความมั่นคงโดยหลักการสามารถพูดคุยทางลับได้แต่หากถูกเผยแพร่ออกมา ก็จะเป็นเรื่องที่มีผลกระทบ กรณีคลิปเสียงนั้น พยานเห็นว่าถ้อยคำที่กล่าวถึงแม่ทัพภาคที่ ๒ ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะการปฏิบัติงานของแม่ทัพภาคที่ ๒ ส่วนข้อเรียกร้องของสมเด็จเจษน เช่น เกี่ยวกับการเปิดด่านนั้น ยังคงเป็นไปตามมติสภาความมั่นคงแห่งชาติและไม่มีข้อสั่งการให้เปิดหรือปิดจุดผ่านแดนตามข้อเรียกร้องนั้น ภาพรวมถือว่ายังไม่กระทบต่อความมั่นคง และเมื่อผู้ถูกร้องไม่ได้ยินยอมตามที่สมเด็จเจษน เรียกร้อง จึงถือว่ายังไม่เสียเกียรติภูมิของประเทศ ทั้งนี้ พยานทราบว่าฝ่ายกองทัพมีหนังสือขอให้มีการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อพิจารณามาตรการตัดกระแสไฟฟ้าและระงับสัญญาณอินเทอร์เน็ต โดยต่อมาเมื่อมีการตั้งศูนย์เฉพาะกิจบริหารสถานการณ์บริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา (ศบ.ทก.) แล้ว ได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าหารือในที่ประชุมและนำเข้าไปประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติแล้ว

๔.๒ ผู้ถูกร้องให้ถ้อยคำว่า ผู้ถูกร้องทราบผ่านการรายงานว่าเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๘ ฝ่ายกองทัพมีหนังสือขออนุญาตการตัดกระแสไฟฟ้าและระงับสัญญาณอินเทอร์เน็ตเข้าที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติสำหรับเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ นั้น ผู้ถูกร้องไม่ยินยอมเปิดด่านที่สมเด็จเจษน เรียกร้อง เนื่องจากเป็นการเสียเกียรติภูมิของประเทศ ในส่วนของผลกระทบทางเศรษฐกิจกรณีมีการปิดด่านชายแดนไทย - กัมพูชานั้น ฝ่ายไทยมีผลกระทบหรือมีความเสียหายน้อยกว่ามากเนื่องจากกัมพูชาเป็นฝ่ายที่ต้องพึ่งพาไทย ผู้ถูกร้องยอมรับว่าการใช้ถ้อยคำบางคำอาจไม่เหมาะสม ซึ่งหากทราบว่าจะมีการเปิดเผยในภายหลัง ผู้ถูกร้องจะต้องปรับภาษาที่ใช้ แต่วัตถุประสงค์ในการเจรจา ยังคงเหมือนเดิม

๕. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีข้อที่ต้องพิจารณาก่อนว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้ได้หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการขอให้ตรวจสอบการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ ไม่ได้เป็นการขอให้ตรวจสอบการใช้ดุลพินิจกำหนดนโยบายระหว่างประเทศอันเป็นการกระทำทางรัฐบาล ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเฉพาะในส่วนที่ว่า ผู้ถูกร้องมีเหตุตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) อันเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ เท่านั้น และไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่อย่างไร

ข้อที่ต้องพิจารณาประการต่อไปมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญรับฟังคลิปเสียงตามคำร้องเป็นพยานหลักฐานในคดีนี้ได้หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า คลิปเสียงเป็นพยานหลักฐานสำคัญซึ่งจะพิสูจน์ได้ว่าผู้ถูกร้องกระทำการตามที่ถูกร้องหรือไม่ การรับฟังคลิปเสียงนี้เป็นพยานหลักฐานจึงเป็นไปเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้นในคดี อีกทั้งศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสผู้ถูกร้องในการนำสืบพยานหลักฐานหักล้างแล้ว และผู้ถูกร้องไม่ได้โต้แย้งข้อความในคลิปเสียงการสนทนาว่าส่วนใดไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ บทสนทนาที่เป็นประเด็นตามข้อกล่าวอ้างของผู้ร้องในคดีนี้คือถ้อยคำของผู้ถูกร้องที่กล่าวเป็นภาษาไทย ไม่ใช่กรณีตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งใช้กับพยานหลักฐานของคู่กรณีที่ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับฟังคลิปเสียงนี้เป็นพยานหลักฐานได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง

สำหรับประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง เฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ที่จะวางมาตรฐานหรือยกระดับคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีให้สูงขึ้น โดยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) นั้น มิใช่เพียง การเรียกร้องให้ผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมีคุณธรรมตามความเห็นของตนเองเท่านั้น หากแต่ยังหมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งต้องสามารถแสดงออกถึงความสุจริตอย่างเปิดเผย โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับต่อสาธารณะ โดยมีลักษณะ “เป็นที่ประจักษ์” อันบ่งบอกว่าต้องมีการรับรู้และปรากฏชัดเจนในสังคม เมื่อข้อเท็จจริงรับฟัง ได้ว่า ผู้ถูกร้องเจรจากับสมเด็จจุน เช่น โดยไม่ได้ตอบรับข้อเสนอหรือความต้องการใดของสมเด็จจุน เช่น และการเจรจาดังกล่าวไม่ได้ก่อให้เกิดผลเปลี่ยนแปลงสถานะการดำรงตำแหน่งของแม่ทัพภาคที่ ๒ รวมทั้งไม่มีผล ต่อการเปิด - ปิดด่านตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกร้องจึงยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอว่า เป็นผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติตามที่ประจักษ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔)

ส่วนผู้ถูกร้องมีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๕) หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้อยคำและบริบทในส่วนที่ผู้ถูกร้องกล่าวถึง แม่ทัพภาคที่ ๒ สะท้อนให้เห็นว่ามีการแบ่งข้างเชิงความคิดเห็นด้านความมั่นคงของประเทศและเกิดความไม่เป็น เอกภาพระหว่างรัฐบาลกับกองทัพ วิญญูชนย่อมเข้าใจได้ว่ามีลักษณะเป็นการแสดงถึงความอ่อนแอทางการเมือง ภายในประเทศให้กัมพูชาซึ่งเป็นประเทศคู่ขัดแย้งทราบและเปิดช่องให้เกิดการแทรกแซงกิจการภายในของ ประเทศได้ ส่วนการเจรจาเกี่ยวกับการเปิดด่านชายแดนไทย - กัมพูชา นั้น ผู้ถูกร้องใช้ถ้อยคำในลักษณะ ขอให้สมเด็จจุน เช่น เห็นใจและช่วยเหลือผู้ถูกร้อง ทั้งยังแสดงท่าทียอมตนหรือยอมจำนนล่วงหน้าโดยไม่มี เงื่อนไข ทั้งที่ผู้ถูกร้องทราบดีจากการเข้าร่วมประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ ว่าที่ประชุมมีมติให้กองทัพหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาใช้อำนาจตามกฎหมายในการควบคุมจุดผ่านแดน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายของรัฐบาล และยังไม่มีการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเปลี่ยนแปลงมติดังกล่าว นอกจากนี้ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องรับทราบผ่านการรายงานว่า กองบัญชาการกองทัพไทยมีหนังสือด่วนที่สุดขอให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอมาตรการตัดกระแสไฟฟ้า การระงับสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ส่งเข้าไปในพื้นที่ที่เป็นบ่อนการพนันและสแกมเมอร์ การควบคุมสินค้าและ ยุทธภัณฑ์ที่อาจจะนำไปใช้ในการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีและอาชญากรรมข้ามชาติอื่น ๆ เข้าที่ประชุม สภาความมั่นคงแห่งชาติโดยเร่งด่วน อีกทั้งมีเหตุการณ์ที่กระทรวงการต่างประเทศต้องชี้แจงผ่านเพชบุรีกว่า การประชุม JBC ครั้งที่ ๖ ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ มิได้มีการหารือในประเด็น ที่กัมพูชาจะนำพื้นที่ ๔ จุด เข้าสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ และมิได้มีการหารือประเด็น แผนติดตามที่ฝ่ายกัมพูชาอ้าง ผู้ถูกร้องจึงทราบดีว่าขณะที่ผู้ถูกร้องสนทนากับสมเด็จจุน เช่น สถานการณ์ ปัญหาชายแดนไทย - กัมพูชา ยังไม่มีทีท่าจะลดระดับความรุนแรงลง ประกอบกับจากคำเบิกความของผู้ถูกร้อง ที่ว่า หากปิดด่านชายแดนไทย - กัมพูชา ไทยได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจน้อยกว่าฝ่ายกัมพูชามากเนื่องจาก กัมพูชาเป็นฝ่ายที่ต้องพึ่งพาไทย การกระทำของผู้ถูกร้องที่มีวัตถุประสงค์จะเจรจาให้มีการเปิดด่านพร้อมกัน กับกัมพูชา จึงเป็นไปเพื่อผลประโยชน์และความประสงค์ของสมเด็จจุน เช่น มากกว่าผลประโยชน์และความมั่นคง ของชาติอันเนื่องมาจากการพยายามรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้ถูกร้องกับสมเด็จจุน เช่น และเป็นไปเพื่อ ต้องการลดการวิพากษ์วิจารณ์การจัดการแก้ไขปัญหาของผู้ถูกร้อง โดยมุ่งหวังถึงแต่เพียงคะแนนนิยมและ เสถียรภาพของรัฐบาลของผู้ถูกร้อง ทำให้วิญญูชนเกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่าผู้ถูกร้องจะยินยอมกระทำการ ตามฝ่ายกัมพูชาโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญเพราะเหตุที่ผู้ถูกร้องรู้จักกับสมเด็จจุน เช่น

เป็นการส่วนตัว และจะดำเนินการในทางที่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายกัมพูชา การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการลดทอนหรือทำให้เสียหายซึ่งเกียรติภูมิหรือเกียรติของนายกรัฐมนตรีและประเทศไทย ทำให้ประชาชนชาวไทยได้รับความเสียหายที่ขาดความภูมิใจและความไว้วางใจในนายกรัฐมนตรี อันมีลักษณะเป็นการไม่พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ และเป็นการถือเอาประโยชน์ส่วนตนเหนือกว่าผลประโยชน์ของประเทศชาติ อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ฯ หมวด ๑ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ซึ่งข้อ ๒๗ วรรคหนึ่งให้ถือว่า มีลักษณะร้ายแรง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรี เป็นเหตุให้สาธารณชนขาดความเชื่อถือศรัทธาต่อความเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้อง อันมีลักษณะเป็นการเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและปฏิบัติตามกฎหมายโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติ อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ฯ หมวด ๒ ข้อ ๑๗ และหมวด ๓ ข้อ ๒๑ ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับเจตนาและความร้ายแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว มีลักษณะร้ายแรงตามข้อ ๒๗ วรรคสอง อีกด้วย ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงมีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๕) ส่วนข้อกล่าวหาอื่น ๆ ตามที่กล่าวมาในคำร้องนั้น ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเนื่องจากไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป

๖. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้อง นายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรี คือ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เมื่อความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) แล้ว รัฐมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๗ วรรคหนึ่ง (๑) โดยให้นำมาตรา ๑๖๘ วรรคหนึ่ง (๑) มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งต่อไป

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ นายปัญญา อุดชาชน นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม นายวิรุฬห์ แสงเทียน นายจิรนิติ หะวานนท์ นายนภดล เทพพิทักษ์ นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์ นายอุดม รัฐอมฤต และนายสุเมธ รอยกุลเจริญ

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๖๓ ก วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๘

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน

นางสาวศัลยา ชาญศรีสมุทร

นายจิรภัฏฐ์ อนุสาภา ผอ.กค.๗

นายสุภัทร แสงประดับ ผอ.สค.๓

นางสาวปิยดา บุญเรืองขาว ผว.ด้านคดี

ย่อโดย นางสาวศัลยา ชาญศรีสมุทร

นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

ว่าที่เรื่อตรี ดิเรก สุขสว่าง รอง ลสร. ตรวจ

นางสาวร่มปรางค์ สวมประจำ รอง ลสร. รรท. ลสร. ตรวจ